

Inflatieverwachtingen

Voor **De Nederlandsche Bank** onderzoeken Demertzis *et al.* in hoeverre inflatieverwachtingen afhankelijk zijn van de ervaren inflatie. Zij stellen hierbij dat hoe meer inflatieverwachtingen ontkoppeld zijn van de daadwerkelijke inflatie, hoe meer er sprake is van een geloofwaardige onafhankelijke monetaire autoriteit. Voor de Verenigde Staten vinden zij dat de monetaire autoriteit ongehoofwaardig was tussen 1965 en 1980, en dat de geloofwaardigheid hierna steeg, onder andere door de aanstelling van Volcker als centralebankdirecteur. Hierna bleven inflatieverwachtingen los van de daadwerkelijke inflatie, terwijl de geloofwaardigheid vanaf 2007 daalt. De Federal Reserve zal volgens de auteurs moeten oppassen, omdat een ongeloofwaardige centrale bank niet in staat is effectief monetair beleid te maken.

Demertzis, M., M. Marcellino en N. Viegi (2008) *A measure of credibility: tracking US monetary developments*. DNB werkdocument nr 187.

Maatschappelijke onderneming

Voor het **Centraal Planbureau** analyseren Koning *et al.* de toegevoegde waarde van de maatschappelijke onderneming. Zij stellen dat de rechtsvorm opgericht is om ervoor te zorgen dat instellingen niet alleen rekening houden met de overheid, die hun regels oplegt, maar ook met alle andere belangengroepen. Hierdoor kan de overheid het toezicht op die instellingen verminderen. De auteurs stellen dat de toegevoegde waarde van het bestaan van de maatschappelijke onderneming waarschijnlijk gering zal zijn, omdat veel instellingen waarvoor de rechtsvorm bedoeld is, al een gedragscode hebben waarin zij rekening moeten houden met meer belangengroepen dan de overheid alleen.

Koning, P., M. van Leuvensteijn en A. Meijer (2008) *Op zoek naar winst voor de maatschappelijke onderneming*. Den Haag: Centraal Planbureau.

Woningmarkt

Het **Wetenschappelijk instituut van het CDA** zoekt mogelijkheden om de werking van de Nederlandse woningmarkt te verbeteren. Het instituut stelt hierbij dat de vraag en het aanbod van woningen onvoldoende op elkaar aansluiten. De aandacht van de politiek is volgens het instituut te veel gericht op de woonkwantiteit en niet op de kwaliteit. Het instituut beveelt aan om burgers meer te betrekken bij de vormgeving van woningplannen, zodat de kwaliteit van de woningen beter aansluit op de wensen van de bewoners. Ook ziet het instituut meer in duurzaamheid in de bouw en in een verhoging van het aantal woningen voor ouderen om de veranderende woonvraag door de vergrijzing op te vangen. Daarnaast zou de bouwprocedure sneller moeten verlopen, door het aantal aan te vragen vergunningen te verlagen. Tot slot beveelt het instituut aan dat woningcorporaties huurwoningen ook te koop moeten kunnen aanbieden.

Wetenschappelijk instituut van het CDA (2008) *De woningmarkt in beweging*. Den Haag: Wetenschappelijk instituut van het CDA.

Buurtwerkers

Buurman en Dur onderzoeken voor het **Tinbergen Instituut** welk soort beloningsschema welk soort buurtwerkers aantrekt. Zij stellen dat buurtwerkers straffen kunnen uitdelen, maar ook mensen kunnen helpen. Wanneer er een vast salaris wordt betaald, zal dit altruïstische mensen aantrekken, die vooral zullen proberen te helpen en weinig zullen straffen. Als de buurtwerker echter een bonus betaald krijgt voor het aantal mensen dat hij aan het werk krijgt, dan zullen sommigen overstappen op het uitdelen van straffen. Als er veel mensen zijn die willen werken, ligt het hierdoor voor de hand een vast salaris uit te delen, terwijl bij een grote populatie van onwilligen beter een prestatiebeloning gegeven kan worden.

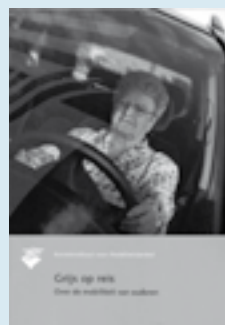
Buurman, M. en R. Dur (2008) *Incentives and the sorting of altruistic agents into street-level bureaucracies*. Tinbergen Instituut discussieartikel nr 08-113/1.

Duurzaam ondernemen

Bertens en Pasaribu van het **EIM** onderzoeken in hoeverre het midden- en kleinbedrijf duurzaam onderneemt. Twee derde van de ondernemers geeft aan dat de milieumaatregelen van het kabinetsbeleid vooral kostenverhogend werken en slechts veertien procent gelooft dat het kans voor hun bedrijf creëert. Het mkb wil liever vrijwillige afspraken dan dwingende regels. Van de ondervraagde ondernemers ziet 41 procent energiebeheersing als belangrijk, maar meer dan de helft van deze groep ziet nog geen mogelijkheden om energiebeheersingsmaatregelen in te voeren.

Bertens, C. en M. Pasaribu (2008) *Duurzaam ondernemen in het mkb: kansen grijpen!* Zoetermeer: EIM.

Mobiliteit ouderen

In 2020 zal een vijfde deel van de bevolking 65 jaar of ouder zijn. Voor het **Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid** analyseren Jorritsma en Olde Kalter de effecten hiervan op de mobiliteit. De auteurs stellen daarbij dat ouderen in de toekomst mobieler zullen zijn dan de ouderen van nu, onder andere doordat er gemiddeld meer ouderen werkzaam zullen zijn. De auteurs stellen dat de helft van de mobiliteitsgroei van 18,4 procent wordt verklaard door de toename in het aantal ouderen en de toename in hun mobiliteit. De auteurs stellen dat het openbaar vervoer een kleine rol zal blijven spelen in de mobiliteit van ouderen en stellen dat het aanbieden van gratis openbaar vervoer hier niets aan verandert. Om ouderen mobiel te houden, bevelen zij aan om bestaande mobiliteitsvoorzieningen, zoals de regiotali, beschikbaar te houden.

Jorritsma, P. en M.-J. Olde Kalter (2008) *Grijp op reis*. Den Haag: Kennisinstituut voor mobiliteitsbeleid.

SINDE 1916

Jeugd

Bijna een derde van de Nederlandse bevolking is jonger dan 25 jaar, stelt het **Centraal Bureau voor de Statistiek**. Deze groep brengt een groot deel van de dag door op school. Van de jongeren tussen vier en achttien jaar nam 95 procent deel aan het onderwijs in de periode 2006–2007. Vier procent van degenen die onderwijs volgen, haken af voor het diploma gehaald is. In totaal ontvingen negentienduizend jongeren in 2005 een bijstandsuitkering, een afname van tweeduizend ten opzichte van 2003. Bijna acht procent van de werkende jongeren volgde een cursus om zijn kennis te vergroten en meer kans op de arbeidsmarkt te maken.

CBS (2008) *Jaarrapport 2008 landelijke jeugdmonitor*. Voorburg: CBS.

Verwachtingen

Voor het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt** analyseren Dohmen *et al.* hoe goed mensen in staat zijn kansen in te schatten. Hiervoor laten zij een steekproef van duizend Duitsers voorspellingen doen over de kans dat een munt met de kopzijde naar boven zal vallen, nadat deze even daarvoor een aantal keer op munt gevallen was. Twee derde gaf aan dat zij dachten dat er vijftig procent kans was dat het munt zou zijn, terwijl een derde van de ondervraagden iets anders schatte. Het vaakst bleek sprake te zijn van een overmoedigheidfout: de meeste van de verkeerd schattenden dachten dat het weer munt zou worden. Dohmen *et al.* stellen dat degenen die een verkeerde inschatting maken, vaker langdurig werkloos zijn en een hogere kans hebben om rood te staan bij een bank.

Dohmen, T., A. Falk, D. Huffman, F. Marklein en U. Sunde (2008) *Biased probability judgement: representative evidence for pervasiveness and economic outcomes*. ROA research memorandum nr 2008/9.

Politieke prestaties

Voor het **National Bureau of Economic Research** onderzoeken Dal Bó en Rossi de relatie tussen de gemiddelde tijd dat een politicus aan de macht is en zijn of haar politieke prestaties. Aan de ene kant zorgen frequente afrekeningen ervoor dat politici goed moeten presteren omdat ze anders niet herkozen worden, terwijl een langere zittingsperiode meer mogelijkheden geeft om maatregelen in te voeren die zich pas na een tijd uitbetalen. Hiervoor gebruiken zij een natuurlijk experiment in Argentinië, waar elke twee jaar de helft van de politici in het huis van afgevaardigden verkiesbaar is voor een periode van vier jaar. De auteurs constateren dat het investeringseffect sterker weegt dan het afrekeningseffect, zodat langere regeerperiodes zorgen voor betere politieke prestaties.

Dal Bó, E. en M. Rossi (2008) *Term length and political performance*. NBER werkdokument nr 14511.

Crisis

Voor het **Centre for Economic Policy Research** trekt Eijffinger een aantal lessen uit de kredietcrisis. Hij stelt dat de beloning aan de top van het bankwezen excessief is geweest, dat de gehanteerde risicomodellen gefaald hebben en dat het financieel toezicht onvoldoende is geweest. Voor de toekomst stelt Eijffinger dat er sprake moet zijn van houdbaarheid, transparantie en integriteit. Dit kan worden bewerkstelligd door minder nadruk op de korte termijn in de beloningstructuur te leggen, een betere inschatting van de risico's en een transparante communicatie over deze risico's. Eijffinger stelt dat de overheid niet alle bankactiviteiten moet overnemen, zodat er in de bankenmarkt voldoende prikkels overblijven voor innovatie en efficiëntie in financiële producten.

Eijffinger, S. (2008) *Crisis management in the European Union*. CEPR Policy Insight nr 27.

Hoogconjunctuur

Volgens Stegeman en Bruinshoofd van de **Rabobank** was 2007 de top van de huidige conjunctuurcyclus. In dat jaar was de economische groei 3,25 procent, tegenover drie procent in 2006 en voorlopig 2,75 procent in 2008. Deze top ligt volgens de auteurs lager dan de top van de hoogconjunctuur rond de eeuwwisseling, door een groter tekort op de arbeidsmarkt en minder grote stijgingen van aandelen- en huizenprijzen. Stegeman en Bruinshoofd verwachten dat de overheid zal moeten bezuinigen omdat het overschot op de begroting op het moment vooral veroorzaakt wordt door aardgasopbrengsten, zodat er van een structureel begrotingsoverschot geen sprake is. Daarnaast zullen volgens de auteurs voorgestelde bezuinigingen op het ambtenarenapparaat waarschijnlijk tegenvallen.

Stegeman, H. en A. Bruinshoofd (2008) *Hoogconjunctuur in Nederland*. In: *Visie op 2008*. Utrecht: Rabobank.

Gemodificeerde producten

Backus *et al.* van het **LEI** stellen dat de productie van genetisch gemodificeerde producten in de wereld sterk is gestegen sinds 1996, maar dat de teelt binnen de EU daarbij achterblijft, door de grotere hoeveelheid regelgeving op dit gebied. Het gebruik van genetisch gemodificeerde gewassen in de EU blijft echter wel sterk stijgen. De auteurs stellen dat het moeilijk te zeggen is of de geïmporteerde producten aan alle EU-regels voldoen. Dit kan voor afwachtende importeurs zorgen, die een lagere dan optimale hoeveelheid producten willen importeren. Volgens de auteurs kunnen genetisch gemodificeerde producten een toegevoegde waarde hebben, omdat zij bijdragen aan de duurzaamheid door minder gebruik van bestrijdingsmiddelen.

Backus, G., P. Berkhout, D. Eaton, L. Frank, A. de Kleijn, B. Lots, E. van Mil, P. Roza en W. Uffelmann (2008) *EU-beleid inzake ggo's; een quick scan van de economische gevolgen*. Den Haag: LEI.

SINCE 1916